

Dosarul nr. 2ra-795/22
(2-20143763-01-2ra-07062022)

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud. T. Prutean)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. A. Malâi, V. Cotorobai, D. Dulghieru)

ÎNCHEIERE

14 septembrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Svetlana Filincova
Victor Burduh
Galina Stratulat

examinând admisibilitatea recursului declarat de reprezentantul recurentului Ion Bolocan, avocatul Iulian Paciurca,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Larisa Bratu împotriva lui Ion Bolocan cu privire la încasarea pensiei de întreținere a copilului minor în sumă bănească fixă și a cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 31 martie 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respinsă cererea de apel depusă de reprezentantul apelantului Ion Bolocan, avocatul Iulian Paciurca, a fost menținută hotărârea din 10 iunie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru,

c o n s t a t ă:

La data de 16 noiembrie 2020, Larisa Bratu a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Ion Bolocan cu privire la încasarea pensiei de întreținere a copilului minor în sumă bănească fixă și a cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii, reclamanta a indicat că s-a căsătorit cu Ion Bolocan la data de 12 decembrie 2011, căsătoria fiind înregistrată și trecută în registrul actelor de stare civilă sub nr. X la 12 decembrie 2011, de către Primăria comunei XXXXX, r-nul XXXXX.

A menționat reclamanta că, în urma căsătoriei, soții au un copil minor - XXXXX, născută la XXXXX, însă din anul 2017, reclamanta nu mai locuiește împreună cu soțul Ion Bolocan, respectiv căsătoria avea doar un caracter formal.

Prin hotărârea din 27 martie 2019 a Judecătoriei Ungheni, a fost desfăcută căsătoria între Ion Bolocan și Larisa Bratu și s-a stabilit domiciliul copilului minor cu mama, Larisa Bratu.

A comunicat reclamanta că, la depunerea cererii de chemare în judecată privind desfacerea căsătoriei, pârâtul Ion Bolocan s-a înțeles cu Larisa Bratu referitor la faptul ca reclamanta, să nu solicite pensia alimentară pentru întreținerea copilului minor, astfel, pârâtul promițându-i și asigurându-o că își v-a îndeplini obligațiunile de părinte de sine stătător, iar copilul v-a fi asigurat financiar în fiecare lună.

A specificat reclamanta că, până în prezent Ion Bolocan absolut deloc nu-și onorează obligațiunile față de copil, atât material cât și moral. Or, în atare situație reclamanta este nevoită de una singură să crească copilul și să o asigure financiar cu tot ce are nevoie, în condițiile în care copilul frecventează instituția școlară, locuiesc cu chirie și mai are la întreținere un copil minor, XXXXX, născut la XXXXX, dintr-o altă căsătorie.

Subsecvent, a mai indicat reclamanta că din anul 2017, Ion Bolocan a achitat doar 2000 lei pentru copil la data de 19 ianuarie 2017. Ulterior, la 25 ianuarie 2018 a mai achitat 500 lei, iar după ceva timp a oferit copilului minor un pachet cu articole vestimentare, dulciuri și două perechi de încălțăminte, iar la 28 ianuarie 2019, a mai transmis reclamantei suma în mărime de 30 euro.

A mai afirmat reclamanta că în pofida nenumăratelor adresări către pârât de a contribui material la întreținerea fiicei minore, pârâtul nu a reacționat.

Având în vedere că pârâtul nu este angajat în câmpul muncii și nu are un salariu sau alte venituri stabile, reclamanta a indicat că s-a adresat la Biroul Național de Statistică, pentru acordarea informației cu privire la minimumul de existență pentru un copil minor. Conform certificatului nr. 08-121/168 din 05 noiembrie 2020 de la Biroul Național de Statistică în conformitate cu Regulamentul cu privire la modul de calculare a acestuia, în trimestrul I al anului 2018, costul mediu de existență pentru un copil între vârsta de 7-17 ani din orașe mari, constituie 2438 lei.

Astfel, a comunicat reclamanta că, suma în mărime de 1219 lei care îi revine fiecărui părinte pentru a asigura minimum de existență a copilului minor între vârsta de 7-17 ani, este o sumă insuficientă și nu poate asigura un trai decent pentru un copil care a trecut de vârsta de 7 ani, iar în această ordine de idei, reclamanta a solicitat încasarea de la pârâtul Ion Bolocan a pensiei de întreținere a copilului minor în mărime fixă de 1700 lei, până la atingerea vârstei copilului minor de 18 ani.

În condițiile în care situația materială a reclamantei este destul de critică, prețurile la produsele alimentare, articolele vestimentare și serviciile sunt într-o continuă creștere, a considerat reclamanta că achitarea unei pensii de întreținere în sumă mai mică de 1700 lei, nu ar constitui o sumă decentă, pentru întreținerea și existența copilului minor.

Prin hotărârea din 10 iunie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, acțiunea a fost admisă.

Nefiind de acord cu soluția adoptată de prima instanță, la 15 iunie 2021, reprezentantul apelantului Ion Bolocan, avocatul Iulian Paciurca a depus cerere de apel, solicitând casarea parțială a hotărârii din 10 iunie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru și emiterea unei noi hotărâri prin care să fie încasată pensia de întreținere a copilului minor în sumă bănească fixă în cuantum de 700 lei și a cheltuielilor de asistență juridică, proporțional cuantumului pretențiilor admise.

Prin decizia din 31 martie 2022 a Curții de Apel Chișinău, a fost respinsă cererea de apel depusă de reprezentantul apelantului Ion Bolocan, avocatul Iulian Paciurca, a fost menținută hotărârea din 10 iunie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

Pentru a decide astfel, Colegiul a constatat că, prima instanță a determinat corect raportul juridic dedus judecății, circumstanțele importante pentru soluționarea

cauzei au fost stabilite și elucidate pe deplin, probelor prezentate a dat apreciere completă, obiectivă și sub toate aspectele, iar hotărârea este legală și întemeiată, adoptată cu respectarea drepturilor și intereselor legale a participanților la proces.

Analizând argumentele invocate în cererea de apel, în raport cu probele anexate la dosar și prevederile legii, ce guvernează raportul litigios, instanța de apel a conchis că, cererea de apel urmează a fi respinsă, cu menținerea hotărârii contestate, din următoarele considerente.

Colegiul a considerat necesar de a reitera că, soților le revine obligația comună de creștere și întreținere a copilului minor comun, chiar și în condițiile în care căsătoria dintre părinții copilului a fost desfăcută.

Conform certificatului nr. 08-1-21/168 din 05 noiembrie 2020 eliberat de Biroul Național de Statistică în conformitate cu Regulamentul cu privire la modul de calculare a acestuia, în trimestrul I al anului 2018, costul mediu de existență pentru un copil între vârsta de 7-17 ani din orașe mari, constituie 2438 lei.

În asemenea împrejurări, ținând cont de interesul major al copilului minor, prima instanță întemeiat a ajuns la concluzia de dispune încasarea de la Ion Bolocan a pensiei pentru întreținerea copilului minor XXXXX în mărime de 1700 lei, cu încasarea cheltuielilor de judecată, ținând cont de vârsta copilului, de necesitățile acestuia și de principiul interesului superior al copilului.

Subsecvent, instanța de apel a respins ca fiind neîntemeiat argumentul apelantului precum că instanța nu a dat apreciere aspectului stării familiale a apelantului. Or, starea materială reprezintă situația socio-economică a persoanei (părinte) determinantă pentru întreținerea unei vieți decente pasibile stabilirii în rezultatul identificării tuturor bunurilor imobile și mobile deținute în proprietate, a veniturilor obținute din activități generatoare de profit, precum și a factorilor ce influențează nemijlocit aspectul economic al persoanei (ex. capacitatea de muncă, studiile etc). Starea familială definește conjunctura și relațiile persoanei (părintelui) în interiorul comunității umane în care coabitează, întemeiate prin căsătorie sau izvorâtă din rudenie (numărul copiilor și persoanelor aflate la întreținere). Iar, sintagma alte circumstanțe importante stipulate la finalul normei disputate extinde sfera de aplicare pentru ipotezele nereglementate de lege însă care se pot ivi în cadrul examinării unor litigii de acest gen, lăsând o marjă de apreciere instanței de judecată din perspectiva unor factori care nu se încadrează în condițiile reliefate supra (ex. chestiuni de ordin medical).

Cu atât mai mult că, în condițiile în care obligația morală a părinților constă în faptul de a acorda grijă, afecțiune și întreținere copilului, suma dispusă spre încasare este minimă în raport cu necesitățile alimentare, de îngrijire, de instruire a copiilor, iar odată cu creșterea copiilor cresc și necesitățile de îngrijire și întreținere.

De asemenea, instanța de apel a învederat că, potrivit art. 2 al Legii nr.152 din 05 iulie 2012 cu privire la minimul de existență, minimul de existență este un indicator ce reprezintă mărimea valorică a volumului minim de consum al bunurilor materiale și a serviciilor pentru satisfacerea necesităților principale, menținerea sănătății și pentru susținerea viabilității omului. Iar, conform art. 3 al aceleiași Legi, mărimea minimului de existență include: mărimea valorică a coșului alimentar; cheltuielile pentru procurarea mărfurilor industriale și pentru achitarea serviciilor prestate

populației și mărimea primelor și a contribuțiilor obligatorii. Mărimea minimului de existență pentru o persoană se determină în lei pe fiecare lună. Prin urmare, minimul de existență nu prevede cheltuielile necesare pentru dezvoltarea acestora: procurarea cărților, frecventarea anumitor secții sportive sau de creație, etc., activități necesare creșterii și evoluării psiho-emoționale echilibrate a copiilor, de care aceștia nu pot fi lipsiți, or, acest fapt ar contravine interesului lor superior.

Așadar, Colegiul a conchis că, împrejurările invocate de către apelantul Ion Bolocan nu pot constitui temei pentru casarea hotărârii instanței de fond, deoarece nu se încadrează în prevederile art. 110 Codul familiei. În această ordine de idei, în viziunea instanței de apel, toate argumentele și afirmațiile invocate de către apelant, sunt vădit lipsite de suport juridic, sub toate aspectele au fost examinate de prima instanță, iar instanța de apel le apreciază ca fiind inconsistente și fără raționament valabil circumstanțelor speței.

Cu referire la criticile prezentate de apelant privind cheltuielile de asistență juridică dispuse a fi încasate, Colegiul a considerat drept temeinică concluzia instanței de fond prin care s-a dispus încasarea cheltuielilor de asistență juridică, în sumă totală de 4000 de lei, ca fiind o sumă reală, necesară și rezonabilă.

Această concluzie rezidă din natura juridică a raportului litigios, care prezintă un grad de dificultate relativ sporit, iar actele întocmite în vederea exercitării mandatului au constituit un corp complex de acțiuni raportat la volumul muncii prestate.

Din considerentele menționate, Colegiul conchide că, instanța de apel corect a ajuns la concluzia de a respinge cererea de apel depusă de reprezentantul apelantului Ion Bolocan, avocatul Iulian Paciurca și de a menține hotărârea din 10 iunie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

La 17 mai 2022, reprezentantul recurentului Ion Bolocan, avocatul Iulian Paciurca, a depus cerere de recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei din 31 martie 2022 a Curții de Apel Chișinău și a hotărârii din 10 iunie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, cu emiterea unei noi hotărâri privind dispunerea încasării pensiei de întreținere a copilului minor în sumă bănească fixă de 1000 lei.

În motivarea recursului depus, recurentul Ion Bolocan și-a exprimat dezacordul cu decizia recurată, calificând-o ca fiind neîntemeiată și pasibilă de casare în temeiul prevederilor art. 432 alin. (1), (2) lit. a) și (4) din Codul de procedură civilă.

Totodată, recurentul Ion Bolocan, a opinat că, atât instanța de apel cât și prima instanță, au aplicat eronat normele de drept material, nu au constatat și elucidat pe deplin circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei, au apreciat arbitrar probele prezentate de către participanții la proces, iar concluziile instanțelor vizate sunt în contradicție cu circumstanțele cauzei.

Prin prisma art. 439 alin. (2) din Codul de procedură civilă, la 7 iunie 2022, instanța de recurs a comunicat participanților la proces recursul depus, informând despre necesitatea depunerii referinței (f.d. 159).

Prin referința depusă la 6 iulie 2022, reprezentantul intimatei Larisa Bratu, avocatul Vladislav Nevreanschi, a solicitat de a considera recursul declarat de reprezentantul recurentului Ion Bolocan, avocatul Iulian Paciurca, ca inadmisibil.

În conformitate cu prevederile art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Decizia instanței de apel a fost adoptată la 31 martie 2022, iar cererea de recurs a fost depusă la 17 mai 2022.

Materialele cauzei atestă expedierea prin intermediul poștei electronice a copiei deciziei integrale participanților la proces la 8 aprilie 2022, conform scrisorii de însoțire (f.d. 143). Astfel, cererea de recurs declarată este în termen.

Examinând temeiurile recursului declarat de reprezentantul recurentului Ion Bolocan, avocatul Iulian Paciurca, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul drept inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stipulează că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În temeiul prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, cererea de recurs declarată de reprezentantul recurentului Ion Bolocan, avocatul Iulian Paciurca, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul părții recurente cu soluția pronunțată de către instanța de apel și prima instanță, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că, recursul exercitat conform secțiunii II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează că, procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, completul Colegiului precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII, Cod de procedură

civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin.(4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă faptul că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera ca fiind inadmisibilă cererea de recurs declarată de reprezentantul recurentului Ion Bolocan, avocatul Iulian Paciurca.

În conformitate cu art. 433 lit. a), art. 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de reprezentantul recurentului Ion Bolocan, avocatul Iulian Paciurca, împotriva deciziei din 31 martie 2022 a Curții de Apel Chișinău.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Victor Burduh

Galina Stratulat